

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL M. L. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“
GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. lapkričio 2 d. Nr. 242-451
Vilnius

Lietuvos bankas gavo M. L. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. kovo 29 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė pareiškėjui priklausantis automobilis „BMW“, valstybinis numeris *duomenys neskelbtini*, (toliau – automobilis „BMW“) ir draudiko bendrovėje privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu apdraustas automobilis „VW Sharan“, valstybinis numeris *duomenys neskelbtini*, (toliau – automobilis „VW Sharan“), vairuojamas Ž. J. 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykio deklaracijoje atsakingu už eismo įvykio kilimą buvo nurodytas Ž. J., vairavęs automobilį „VW Sharan“. Minėtas eismo įvykis įvyko, kai automobilio „VW Sharan“ vairuotojas važiuodamas atbulas iš stovėjimo vietos susidūrė su atvažiuojančiu automobiliu „BMW“. Automobilio „BMW“ vairuotojas nepastebėjo automobilio „VW Sharan“ dėl akinančios saulės, todėl negalėjo išvengti eismo įvykio. Kadangi eismo įvykio kaltininko civilinė atsakomybė buvo apdrausta draudiko bendrovėje, pareiškėjas 2016 m. kovo 29 d. draudikui pateikė prašymą išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „BMW“ deklaruoto 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykio metu padarytą žalą, pagal UAB „Kauno nepriklausomų autoekspertų biuras“ parengtą transporto priemonės „BMW“ vertinimo ataskaitą Nr. 21605009.

Draudikas, administruodamas eismo įvykį, kreipėsi į UAB „Impulsana“ specialistą dr. V. Mitunevičių, pastarasis, atlikęs tyrimą, 2016 m. gegužės 23 d. Specialisto išvadoje MV 2016-29 konstatavo, kad automobilių „VW Sharan“ ir „BMW“ sugadinimai tarpusavyje nesuderinami. Draudikas, remdamasis minėtos specialisto išvados duomenimis, atsisakė mokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „BMW“ 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykyje padarytą žalą.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, nuroydamas, kad draudikas nepagrįstai neišmoka draudimo išmokos už automobiliui „BMW“ 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykyje padarytą žalą.

Atsiliepime dėl pareiškėjo kreipimesi nurodytų aplinkybių draudikas pažymi, kad, administruodamas 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykį, išsamiai tyrė visas sprendimui dėl draudimo išmokos mokėjimo priimti reikšmingas aplinkybes: gavo išsamius eismo įvykio dalyvių paaiškinimus apie eismo įvykio aplinkybes, įvertino eismo įvykio deklaracijoje dalyvių užfiksuotas aplinkybes, apžiūrėjo eismo įvykio metu apgadintą automobilį, įvertino jam padarytų sugadinimų pobūdį ir mastą. Įvertinęs minėtas aplinkybes, draudikas taip pat kreipėsi į UAB „Impulsana“ specialistą dr. V. Mitunevičių, prašydamas nustatyti, ar transporto priemonių „BMW“ ir „VW Sharan“ sugadinimai yra suderinami tarpusavyje ir ar yra atsiradę būtent pagal eismo dalyvių deklaruotas įvykio aplinkybes. Specialistas V. Mitunevičius atlikdamas tyrimą išanalizavo

žalos byloje surinktą medžiagą, įvertino eismo įvykio dalyvių nurodytas esmines eismo įvykio aplinkybes ir schemas, identifiko ir išanalizavo pateiktose nuotraukose matomus transporto priemonių sugadinimus, įvertino eismo įvykio vietos geografinį planą bei kitas aplinkybes ir konstatavo, kad transporto priemonių sugadinimai tarpusavyje yra nesuderinami. t. y. esminiai automobilių pažeidimai atsirado ne dėl galimo transporto priemonių tarpusavio kontakto. Draudikas atkreipė dėmesį, kad yra nepagrįstos pareiškėjo deklaruotos eismo įvykio aplinkybės. Pareiškėjas savo paaiškinimuose nurodė, kad dėl akinančios saulės nepastebėjo atbuline eiga važiuosio automobilio „VW Sharan“, tačiau minėtoje eksperto išvadoje pagal saulės spindulių kryptį buvo nustatyta, kad saulė automobilio „BMW“ vairuotojo atžvilgiu švietė iš kairės ir iš priekio 45 laipsnių kampu, todėl nėra pagrindo teigti, kad šviečianti saulė akino pareiškėją tiek, kad jis nematė į gatvę išvažiuosio automobilio „VW Sharan“. Draudikas taip pat pažymėjo, kad pareiškėjas į jį kreipėsi su prašymu papildomai apžiūrėti automobilį „BMW“, todėl draudiko ekspertas V. Mitunevičius pakartotinai apžiūrėjo pareiškėjo automobilį ir 2016 m. birželio 27 d. eksperto išvados MV 2016-29 papildyme patvirtino, kad automobilių „BMW“ bei „VW Sharan“ sugadinimai tarpusavyje yra nesuderinami. Minėtoje eksperto išvadoje taip pat pažymėta, kad, remiantis abiejų eismo įvykio dalyvių deklaruotomis eismo įvykio aplinkybėmis, galima pagrįstai teigti, kad galimai buvęs automobilių „BMW“ ir „VW Sharan“ kontaktas įvyko kitomis nei deklaruotomis eismo įvykio dalyvių aplinkybėmis, nes norint sustabdyti 20 km/h per valandą greičiu važiuojantį automobilį reikia nuvažiuoti apytiksliai 8,5 metro per 2,1 sekundės, o remiantis deklaruotomis eismo įvykio aplinkybėmis, automobilis „VW Sharan“ judėjo kur kas ilgiau nei 2 sekundes, dėl to daroma išvada, kad saulė negalėjo akinti taip, kad automobilio „BMW“ vairuotojas nebūtų turėjęs techninės galimybės išvengti susidūrimo su automobiliu „VW Sharan“; automobilio „BMW“ sugadinimų intensyvumas yra neadekvatus nurodytam 20 km/h greičiui, nes tam, kad susidarytų užfiksuoti sugadinimai, greitis turėjo būti daug didesnis nei 20 km/h. Draudikas taip pat atkreipė dėmesį, kad papildomai apžiūrai pareiškėjo pateiktas automobilis „BMW“ buvo iš dalies suremontuotas, tačiau pareiškėjas nepateikė apžiūrėti sugadintų detalių, dėl to draudikui nebuvo suteikta galimybių detaliau apžiūrėti sugadinimų.

Atsižvelgdamas į minėtus duomenis, draudikas nurodė, kad pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju ginčas kyla dėl draudiko atsisakymo įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką pagrįstumo.

TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išmoka šiame įstatyme nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. To paties įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad draudikas moka tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas, pagrindus ir bendruosius žalos atlyginimo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (Civilinio kodekso 6.246 straipsnis), žalą (Civilinio kodekso 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos

(Civilinio kodekso 6.247 straipsnis) ir kaltę (Civilinio kodekso 6.248 straipsnis).

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad draudikui pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „BMW“ 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykyje padarytą žalą, kiltų, jei žala būtų atsiradusi kaip deklaruoto 2016 m. kovo 29 d. eismo įvykio padarinys, taip pat būtų nustatytos kitos sąlygos transporto priemonės valdytojo civilinei atsakomybei kilti ir kai tokios aplinkybės pagrįstos įrodymais.

Vertinant ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, pažymėtina, kad draudikas, siekdamas pagrįsti sprendimą nemokėti draudimo išmokos, remiasi UAB „Impulsana“ specialisto dr. V. Mitunevičiaus parengta 2016 m. gegužės 23 d. Specialisto išvada MV 2016-29. Dr. V. Mitunevičiaus parengtoje ekspertinėje išvadoje nurodoma, kad „palyginant automobilių „BMW“ ir „VW Sharan“ pažeidimus spręstina, kad negalima pagrįsti abiejų automobilių būdingų sugadinimų suderinamumo, o būtent: automobilio „VW Sharan“ galinėje dalyje nėra dviejų vertikalių ribotų matmenų elementų apie 75 cm aukštyje, atstumas tarp kurių apie 52 cm, dėl kontakto su kuriais galėtų susidaryti du būdingi įlinkimai automobilio „BMW“ variklio dangčio priekinėje dalyje. Automobilio „VW Sharan“ galinėje dalyje nėra lokalaus išgaubimo / išsikišimo 35–55 cm aukštyje, dėl kontakto su kuriuo būtų deformuotas automobilio „BMW“ priekinio bamperio stiprintuvas bei susidarytų galimų detalių pažeidimai. Įbrėžimai ant automobilio „VW Sharan“ užpakalinio bamperio apdailos ties bamperio kairiu kampu dešiniau nuo vidurio susidarė daugiau skersine kryptimi, todėl šie įbrėžimai susidarė ne kontakto su automobiliu BMW metu.“ Ekspertas pasisakydamas dėl pareiškėjo nurodytos aplinkybės, kad jį apakino saulė ir todėl jis nepastebėjo atbuline eiga važiuosio automobilio „VW Sharan“, konstatavo, kad, remiantis palydovine nuotrauka, daryta ties deklaruota eismo įvykio vieta, ir nurodyto eismo įvykio metu buvusią saulės padėtį, saulė švietė automobilio „BMW“ vairuotojo atžvilgiu jam iš kairės ir iš priekio apie 45 laipsnių kampu, todėl nėra pagrindo teigti, kad taip šviečianti saulė akino šio automobilio vairuotoją tiek, kad jis nematė į gatvę išvažiuosio automobilio „VW Sharan“.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, kuriais šalys grindžia aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad draudiko sprendimas yra pagrįstas specialisto išvados duomenimis, o pareiškėjas įrodymų ar paaiškinimų, paneigiančių specialisto išvadą, Lietuvos bankui nepateikė. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nepateikė jokių duomenų, kuriais remiantis galėtų būti paneigta specialisto išvada, draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos vertintinas draudiko surinktų objektyvių įrodymų (specialisto išvados duomenų) kontekste. Be to, Lietuvos bankui įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, nustatyta, kad draudikas tyrė sprendimui nemokėti draudimo išmokos priimti reikšmingas aplinkybes ir šį sprendimą priėmė patikrinęs visą svarbią informaciją. Atsižvelgiant į tai, kad draudiko sprendimas yra pagrįstas įrodymais, patvirtinančiais, kad automobiliai buvo sugadinti ne vairuotojų M. L. ir Ž. J. nurodomomis, o kitomis aplinkybėmis, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo mokėti draudimo išmoką.

Įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus dokumentus, darytina išvada, kad draudiko sprendimas pagal transporto priemonės „VW Sharan“ valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „BMW“ padarytą žalą yra pagrįstas įrodymais, patvirtinančiais, kad automobiliai buvo sugadinti ne vairuotojų M. L. ir Ž. J. nurodomomis aplinkybėmis. Atsižvelgiant į tai ir į TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalį bei 19 straipsnio 6 dalį, pareiškėjo reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo M. L. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius